

*Celoživotní vzdělávání
a jeho význam v rozvoji
mikroregionu CHOPOS*

Celoživotní vzdělávání je fenoménem, který současnou společnost již několik let provází a nebude tomu jinak i v budoucnosti. Soustavné vzdělávání po ukončení povinné školní docházky je požadováno téměř od celé pracující populace a lze ho označit za nezbytné, ať už se odehrává zcela vědomě či nevědomě. Vzdělaná populace je schopna rychleji a lépe se přizpůsobit měnící se společnosti a novým trendům a vzdělání lze považovat za jeden z obranných kroků proti nezaměstnanosti. V souvislosti s rozvojem venkova je zapotřebí brát v potaz modernizaci ve všech sférách společnosti a také mimo jiné hojně používaný pojem – urbanizaci. Změny v technologiích, ekonomice či kultuře lákají obyvatelstvo do měst, čímž venkov ztrácí svou cílovou skupinu. Na tento fakt je potřeba reagovat a nabídnout společnosti možnosti, které ji zaujmou a přitáhnou její zájem o venkov. Jednou z možností jsou zájmové spolky, které jsou na venkově činné a těší se velké oblibě.

Na území mikroregionu CHOPOS proběhlo v roce 2021 terénní šetření zaměřené právě na celoživotní vzdělávání. Sloužilo jako podklad pro diplomovou práci. Terénní šetření proběhlo formou dotazníku, jehož respondenty byli obyvatelé mikroregionu CHOPOS, dále proběhly rozhovory s aktéry mikroregionu. Otázky byly zaměřené na celoživotní vzdělávání v municipalitách sdružených v DSO CHOPOS, na nabídku a poptávku po vzdělávacích akcích v jednotlivých municipalitách, na zaměření vzdělávacích akcí, na to, co jednotlivé věkové skupiny obyvatel preferují. Součástí šetření bylo také zjistit nejen to, co vyžadují obyvatelé, ale také to, co dělají obce a další aktéři v mikroregionu pro své zaměstnance z hlediska vzdělávání.

Na území DSO CHOPOS proběhla řada projektů, jež se celoživotního vzdělávání dotýkají. Za zmínku stojí pořádání či zprostředkování vzdělávacích akcí a školení pro starosty a zaměstnance obcí mikroregionu nebo vydávání brožury mikroregionu a dalších informačních a propagačních materiálů. V letech 2003 – 2008 probíhal na území DSO projekt „Studenti pro venkov“, v rámci něhož proběhla řada přednášek a seminářů společně pro studenty a starosty, ze kterých vzešla řada nápadů a podnětů týkajících se budoucího rozvoje venkovského prostoru v obcích mikroregionu CHOPOS. Jeden z velkých projektů, který se na území realizoval, je projekt Rozhledna Špulka s naučnou stezkou. Naučná stezka, která vede k rozhledně, nabízí návštěvníkům řadu naučných panelů pro rozšíření jejich obzorů a vznikla na základě spolupráce místních spolků, základních škol a dalších nadšenců. Na území se nachází ještě další naučná stezka, a to Naučná stezka rytíře Jana Kryštofa Šice, která se zrodila ze spolupráce Městyse Divišov, ZŠ Divišov, mikroregionu CHOPOS a občanského sdružení Podblanicko. Municipality mikroregionu CHOPOS jsou otevřeny i vzdělávání nejmladších občanů. V mikroregionu působí celkem 7 mateřských škol, 1 dětská skupina a 5 škol základních. Dále

se v území nachází celkem 15 knihoven, prostřednictvím jejich činnosti lze také občany vzdělávat. Největší roli ve vzdělávání občanů municipalit mikroregionu, i když se jedná spíše o neformální vzdělávání, hrají zájmové spolky.

Ze získaných dat vyplynulo několik zjištění. Bylo zjištěno, že municipality sdružené v DSO CHOPOS nenabízejí svým občanům dostatečné množství formálního vzdělávání, které by vedlo k uspokojení potřeb občanů. Nicméně, vzhledem k situování mikroregionu mezi dvě obce s rozšířenou působností a v blízkosti hlavního města, neshledávají občané problém za vzděláváním dojíždět. Spolky, jež nabízejí spíše neformální vzdělávání, mají široké spektrum činností, které vedou také k mísení generací a ke vzdělávání se jedna od druhé. Podstatnou roli hrají také informační technologie a trend vzdělávání se v online prostředí. Pro adekvátní chod municipalit a celého mikroregionu je nezbytné vzdělávání se i na úrovni vrcholných představitelů municipalit a manažerů svazku. Vzdělávání probíhá také často formou spolupráce, komunikace a sdílených zkušeností. Celoživotní vzdělávání je trendem, který je v současné době ve společnosti aktuální a důraz na něj bude kladen i do budoucna. Z pohledu rozvoje venkova je jednou z cest, jak region proměnit v atraktivní pro stávající i budoucí rezidenty.

Zpracovala: Bc. Nela Kratochvílová